

SAMENVATTING

GEBRUIKSVISIE WATERRECREATIE FRYSLÂN 2050

Naar toekomstbestendige waterrecreatie in Fryslân

Fryslân zonder water is ondenkbaar. Eeuwenlang was het vrijwel de enige manier om je in de provincie te verplaatsen. Vandaag de dag associëren we het waterrijke Fryslân niet alleen met transport, maar zeker ook met waterrecreatie; de voornaamste spil van de economisch en maatschappelijk zo belangrijke gastvrijheidssector. We duiden het alom aanwezige water niet zonder reden aan als het 'blauwe goud'. Iets waar we trots én zuinig op moeten zijn. Niet alleen om te koesteren, maar ook om te versterken voor toekomstige generaties. Dat is dan ook het vertrekpunt van deze Gebruiksvisie Waterrecreatie Fryslân 2050.

In de provinciale beleidsnota Gastvrij Fryslân 2028 is vitale waterrecreatie benoemd als één van de zeven pijlers van de Friese gastvrijheidssector. Een pijler die we waar nodig ondersteunen en versterken. Ook omdat de vele meren, kanalen en vaarten een belangrijke rol spelen in de kwaliteit en aantrekkelijkheid van het Friese landschap. En in de grote opgaven die op ons afkomen. Denk aan de klimaatverandering, de landbouw- en energietransitie, de stikstofproblematiek en de woningbouw. Opgaven die ingrijpende veranderingen met zich meebrengen. En die stuk voor stuk ruimte vragen. Als we niets doen, kan het zomaar zijn dat de Friese waterrecreatie in deze toekomstige dynamiek niet de aandacht krijgt die hij verdient. En dat het 'blauwe goud' ons door de vingers glipt.

Hulpmiddel

We weten, gezien de veranderingen die het Friese landschap zal ondergaan, niet hoe onze provincie er in 2050 uit zal zien. Wat we wel weten is dat de waterrecreatiesector doorlopend op veranderingen en ruimteverraag zal moeten anticiperen. En dat ze ook kansen bieden. Mits de sector zich er voldoende op voorbereidt. De Gebruiksvisie Waterrecreatie Fryslân 2050 biedt daartoe het instrument. Het is een visie én adequaat hulpmiddel in één. Een instrument waarmee bestuurders, beleidsmakers, ondernemers, inwoners én plannenmakers ontwerpen kunnen verrijken. Zodat ze de kwaliteit van Fryslân als waterprovincie komende decennia veiligstellen.

Met de Gebruiksvisie in handen kan een ieder ruimtelijke keuzes maken. Keuzes die niet alleen de eigen doelen dichterbij brengen, maar die ook recht doen aan het belang en de betekenis van de waterrecreatiesector. Zowel in economische als maatschappelijke zin.

Opbouw

De Gebruiksvisie vertrekt vanuit de volgende vijf hoofdprincipes:

- Fryslân blinkt uit op het gebied van duurzame waterrecreatie, nu en in de toekomst;
- We koesteren wat we hebben, terwijl we voortvarend ontwikkelen wat er komt;
- Oog voor waterrecreatie leidt tot betere oplossingen voor grote maatschappelijke opgaven;
- Waterrecreatie is een wezenlijk onderdeel van de Friese leefomgeving;
- In Fryslân kan alles, maar niet alles kan overal in Fryslân.

Deze vijf hoofdprincipes zijn voor verschillende Friese gebieden uitgewerkt tot inspirerende regionale toekomstperspectieven. Een zogenaamd afwegingskader omschrijft, naast minimaal vereiste voorzieningen, ook inrichtingsprincipes voor verschillende watertypologieën en de verbanden met de grote maatschappelijke opgaven. Een waterrecreatieve atlas brengt de waterrecreatieve en landschappelijke kenmerken van Fryslân helder in beeld.

Stroomschema

Het stroomschema hieronder geeft weer hoe in praktijk met de Gebruiksvisie kan worden gewerkt. Wie de stappen in het schema volgt, kan bij toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen onderbouwde afwegingen maken die de bijzondere kwaliteit van de Friese waterrecreatie ook voor volgende generaties waarborgen. De kleuren in het schema corresponderen met de verschillende onderdelen van de visie. De atlas is weergegeven in blauw, de hoofdprincipes en perspectieven zijn geel en het afwegingskader is oranje.

Totstandkoming en toepassing

Met het opstellen van de Gebruiksvisie wordt invulling gegeven aan het Uitvoeringsprogramma van de beleidsnota Gastvrij Fryslân 2028. De Gebruiksvisie is opgesteld door Advies- en ingenieursbureau Witteveen+Bos, in opdracht van de provincie Fryslân. Voorafgaand zijn ruim tachtig partijen geconsulteerd in diverse bijeenkomsten voor belanghebbenden. Gemeenten, ondernemers, Wetterskip Fryslân, terreinbeheerders, brancheverenigingen en andere betrokken organisaties hebben aan het resultaat bijgedragen. Een externe begeleidingsgroep van experts op het gebied van waterrecreatie fungeerde als klankbord.

Nu de Gebruiksvisie er ligt, is het belangrijk dat hij voor iedereen beschikbaar is en alle relevante partijen ermee aan de slag gaan. Ook de provincie zelf zal het instrument actief moeten gebruiken. Om er ervaring mee op te doen worden interne en externe werksessies georganiseerd. Tevens wordt aansluiting gezocht bij gebiedstafels. Als daaruit suggesties voortkomen voor aanpassingen die het instrument sterker maken, dan worden die verwerkt in een actualisatie medio 2024.

Stroomschema Gebruiksvisie Waterrecreatie Fryslân 2050

